

Ośrodek Pomocy Społecznej
16-100 Sokółka, ul. Wolności 14, Sokółka
tel. 7 111 30 00
NIP 545-107-81-13

OPS.0717. ... 19/MT

09
17 09
10 08
J. K.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej
27.03.2019
w przewodnicząca
m. R. M.

Sokółka 2019-03-28

Burmistrz Sokółki

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w załączeniu przesyła sprawozdanie z realizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sokółka na lata 2017 – 2021 w 2018 roku.

Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
Sokółka
[Signature]
16-100 Sokółka

Do wiadomości:

I. Rada Miejska w Sokółce

SPRAWOZDANIE Z REALIZCJI STRATEGII INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY SOKÓŁKA NA LATA 2017 - 2021 W 2018 ROKU

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sokółka została uchwalona przez Radę Miejską – Uchwała Nr 57/335/2017 z dnia 10 lipca 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sokółka na lata 2017 – 2021.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sokółka na lata 2017 – 2021 jest dokumentem określającym najważniejsze kierunki interwencji w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na terenie Gminy Sokółka

W części programowej zawarto szczegółowe programy polityki pomocy społecznej do realizacji na terenie gminy ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów szczegółowych i kierunków działania.

I. CEL STRATEGICZNY: Przeciwdziałanie powstawaniu zjawiska ubóstwa w Gminie Sokółka

I.1 Cel szczegółowy: Minimalizowanie zjawiska ubóstwa w Gminie Sokółka

a) Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce wypłacił:

- Zasiłki okresowe dla 806 rodzin na kwotę 2 833 449,00 zł
- Zasiłki stałe dla 152 osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym, niezdolnych do pracy z powodu wieku w tym: dla 128 osób samotnie gospodarujących oraz dla 29 osób pozostających w rodzinie na kwotę 782 407,00 zł
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 19 rodzin na kwotę 151 476,00 zł

- Opłacił składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 129 osób na kwotę 62 003,00 zł
- Posiłki (dzieci + dorośli) dla 801 osób na kwotę 395 859,00 zł
- Posiłki nie wymagające przeprowadzenia wywiadu środowiskowego dla 136 dzieci na kwotę 32 571,00 zł.
- Zasiłki celowe na zakup żywności dla 364 rodzin z programu rządowego: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na kwotę 159 324,00 zł
- Zasiłki celowe np. na zakup odzieży, opału, leków na kwotę 39 486,00 zł
- Zasiłki celowe w ramach projektu: „Lepsze jutro – aktywizacja społeczno – zawodowa osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce” na kwotę 95 000,00 zł
- Sprawienie pogrzebów na kwotę 3 000,00 zł
- Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 2 osób na kwotę 7 000,00 zł

b) Analiza świadczonej pomocy ze względu na efektywność i właściwość adresatów.

- W obawie przed zmarnotrawieniem środków pracownicy socjalni systematycznie nadzorowali zasadność wydatków w rodzinach zagrożonych marginalizacją w kilku przypadkach świadczenie było wypłacane w formie rzeczowej.
- Pracownicy socjalni zawarli z podopiecznymi kontrakty socjalne obligujące w/w do przestrzegania wspólnych ustaleń mających na celu wyprowadzenie klientów z kręgu pomocy społecznej (72 kontrakty socjalne)

c) W okresie od 1 lipca 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizował projekt: „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 3” współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizowanego w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Głównym celem projektu było

zwiększenie jakości i dostępności do poradnictwa specjalistycznego osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie z terenu Gminy Sokółka. W ramach realizacji projektu powstał Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach działalności którego ofiary przemocy mogły skorzystać z pomocy specjalistycznej w tym: psychologicznej, prawnej, pedagogicznej oraz z zakresu ochrony zdrowia. Powstała również grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie. W ramach realizacji projektu przeprowadzono również szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych i pracowników socjalnych.

d) W ramach realizacji celu dokonywano systematycznego monitoringu problemów społecznych przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce. Zaobserwowano:

- zwiększenie potrzeb na zasiłki dla opiekunów;
- zwiększanie zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze;
- zwiększenie potrzeb na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- zwiększenie potrzeb na świadczenia pielęgnacyjne;
- zwiększenie potrzeb na zasiłki okresowe;
- zwiększenie liczby osób kierowanych i umieszczanych w domach pomocy społecznej;
- zwiększenie potrzeb na świadczenie rodzicielskie.

e) Fundacja „Sokólski Fundusz Lokalny” współpracowała ze Stowarzyszeniem Bank Żywności Białystok-Suwałki oraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce. Osobom w trudnej sytuacji życiowej była udzielana pomoc żywnościowa. Pobrano żywność z programu POPŻ 2014-2020, pochodzącą z EFPNP podprogram 2018 (we współpracy z OPS) pobrano i wydano - w ilości 29 666,54 ton o wartości 156 457,16 zł dla 1097 osób.

f) Na terenie Gminy Sokółka swoją działalność prowadziła Sokólska Sieć Wolontariatu skupiająca organizacje, instytucje oraz osoby indywidualne, które angażują się w życie społeczne i wspólnie dążą do tego, by Sokółka była miejscem przyjaznym dla wolontariuszy, ludzi wrażliwych i pomocnych. Sieć

pracowała pod patronatem Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „BARKA”. W dniu 01.12.2018 roku odbyła się Sokóleńska Gala Wolontariatu organizowana w celu promocji i rozpowszechnienia wolontariatu w naszym środowisku lokalnym.

g) Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2018 roku prowadził:

- Dyżury psychologa, pedagoga, prawnika, lekarza psychiatry w Punkcie Konsultacyjnym dla ofiar przemocy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Bezpłatne porady prawne dla mieszkańców Gminy Sokółka.

1.2. Cel szczegółowy: Stworzenie systemu pomocy skoncentrowanej na osobach i rodzinach dotkniętych ubóstwem w Gminie Sokółka.

a) Pracownicy socjalni przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy potrzeb i problemów danej rodziny oraz określają indywidualne plany pomocy. Współpracują ściśle z dzielnicowymi, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, aby poprawić warunki życiowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1.3. Cel szczegółowy: Tworzenie warunków do wychodzenia z bezdomności i przeciwdziałania utrwalaniu się stanu ubóstwa Gminie Sokółka.

- Monitorowanie zjawiska bezdomności na terenie Gminy.
- Wsparcie osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych poprzez zapewnienie schronienia, pracę socjalną, działania osłonowe, reintegrację społeczną i zawodową.
- Dążenie do poprawy sytuacji mieszkaniowej, w tym tworzenie mieszkań socjalnych, chronionych, readaptacyjnych lub interwencyjnych.
- Wzmacnianie kompetencji w zakresie zaradności, samodzielności oraz gospodarowania posiadanymi zasobami.
- Analizowanie przyczyn ubóstwa i minimalizowanie ich źródeł.

- Prezentowanie i uczenie postaw aktywności i przedsiębiorczości osób i rodzin.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i samorządem lokalnym i innymi podmiotami na rzecz ograniczania ubóstwa i bezdomności.
- Tworzenie i realizacja programów na rzecz pomocy i aktywizacji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem.
- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej oraz poradnictwa specjalistycznego osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.
- Rewitalizacja społeczna mieszkańców Gminy Sokółka.
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce podpisał porozumienie ze Stowarzyszeniem Monar – schronisko dla Bezdomnych Markot w Garbasie Drugim w sprawie kierowania osób bezdomnych z Gminy Sokółka do Stowarzyszenia Monar.

II. CEL STRATEGICZNY: Integracja społeczna i aktywizacja zawodowa mieszkańców Gminy Sokółka.

II.1. Cel szczegółowy: Integracja, reintegracja i aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, przeciwdziałanie skutkom bezrobocia.

- a) Bieżące monitorowanie i analizowanie sytuacji osób bezrobotnych i ich rodzin we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sokółce:
  - w przypadku niektórych bezrobotnych wspólnie starano się doprowadzić do ich usamodzielnienia np. proponując pracę lub przyznając okresowo zasiłek
  - OPS sporządzał listy osób, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych.
- b) Zatrudnianie osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, praktyk i staży we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sokółce w celu redukcji zjawiska bezrobocia i aktywizacji zawodowej mieszkańców Gminy Sokółka.
  - Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce kierował bezrobotnych na staże, praktyki, roboty publiczne oraz prace interwencyjne do pracodawców z terenu Gminy Sokółka.

- W dniu 15 stycznia 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce podpisał z Powiatowym Urzędem Pracy w Sokółce porozumienie o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja. Porozumienie obejmowało zadania wykonywane w 2018 roku. W ramach realizacji Programu Aktywizacja i Integracja 20 osób bezrobotnych korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce zostało skierowanych do prac społecznie użytecznych. Program realizowany był w ramach projektu: „Lepsze jutro – aktywizacja społeczno – zawodowa osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.
  - W ramach realizacji projektu: „Lepsze jutro – aktywizacja społeczno – zawodowa osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce” 25 osób zostało skierowanych na staż na okres 4 miesięcy.
- c) W ramach realizacji projektu: „Lepsze jutro – aktywizacja społeczno – zawodowa osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce” 50 uczestników projektu podniosło swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w warsztatach oraz szkoleniach. W ramach projektu przeprowadzono następujące szkolenia:
- Kurs kosmetyczny;
  - Kurs magazynier z obsługą wózków jezdniowych i suwnic;
  - Kurs sprzedawca z obsługą kas fiskalnych i terminali płatniczych;
  - Kurs kucharza

Uczestnicy projektu brali udział również w spotkaniach z doradcą zawodowym, pośrednikiem pracy oraz psychologiem. Zorganizowano warsztat aktywnego poszukiwania pracy oraz warsztat rozwoju osobistego.

Pracownicy socjalni podpisali 72 kontrakty socjalne. Kontrakt socjalny stanowi pisemną umowę pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Kontrakt dotyczy sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej.

umożliwia aktywizację społeczno – zawodową oraz przeciwdziała wykluczeniu społecznemu. Kontrakt przewidywał wzajemne zobowiązania stron, w tym możliwość zastosowania: zasiłków celowych, pracy socjalnej, instrumentów aktywnej integracji.

- d) W 2018 roku pracą socjalną objętych było 7 bezdomnych. Z jedną osobą bezdomnym pracownik socjalny podpisał kontrakty socjalnej w których strony zobowiązały się do współpracy w celu poprawy sytuacji życiowej osoby bezdomnej. Jedna osoba przebywa w Schronisku dla osób bezdomnych MARKOT w Garbasie Drugim.

II.2. Cel szczegółowy: Przeciwdziałanie zjawisku długotrwałego bezrobocia i eliminowanie jego negatywnych skutków.

- Bieżące monitorowanie i podejmowanie działań aktywizujących na rzecz osób bezrobotnych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Sokółce w celu redukcji zjawiska długotrwałego bezrobocia i aktywizacji zawodowej mieszkańców Gminy Sokółka.
- Przygotowanie, realizowanie lub współorganizowanie oraz uczestnictwo w projektach (w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej) przyczyniających się do aktywizacji osób bezrobotnych z terenu Gminy Sokółka.
- Zabezpieczenie pomocy materialnej osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem.
- Tworzenie nowych i rozwój istniejących podmiotów ekonomii społecznej prowadzących proces reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Prowadzenie pracy socjalnej na rzecz osób bezrobotnych i ich rodzin, w oparciu o zawieranie i realizowanie kontraktów socjalnych oraz indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego.

- Aktywne włączenie organizacji i stowarzyszeń działających na terenie Gminy Sokółka do aktywnego wspierania działań zmierzających do ograniczania skutków wykluczenia społecznego.

III. CEL STRATEGICZNY: Wspieranie rodzin i dzieci w Gminie Sokółka

III.1. Cel szczegółowy: Wzmacnianie pozytywnego wizerunku rodziny z dzieckiem poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych.

- a) Zapewnienie możliwie pełnego dostępu do różnych form wspierających rodzinę w tym osobom i rodzinom planujących urodzenie dziecka.
- b) Podniesienie poziomu funkcjonowania rodzin w zakresie opieki i wychowania dzieci poprzez prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego. W ramach projektu: „Rozwój usług asystentury rodzinnej na terenie Gminy Sokółka” pełnią dyżury następujący specjaliści: pedagog, prawnik, psycholog oraz terapeuta uzależnień. W ramach swoich kompetencji przewidziano poradnictwo i wsparcie psychologiczne i pedagogiczne w sprawach rodzinnych i wychowawczych, pomoc dla osób przeżywających kryzysy i trudności życiowe, pomoc dzieciom i młodzieży w zakresie socjalizacji w szkole, pomoc w zakresie rozwiązywania konfliktów w rodzinie, porady prawne w zakresie prawa np. rodzinnego i cywilnego, a także pomoc w sporządzeniu pozwu lub wniosku.
- c) Systematyczna praca socjalna z rodziną.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze, dyrektor ośrodka pomocy społecznej zleca przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Jeżeli wywiad potwierdzi występowanie trudności jest przekazywany asystentowi rodziny; który podejmuje pracę z rodziną.

Praca z rodziną powinna odbywać się za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny, a także powinna być organizowana lub kontynuowana w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych mogą otrzymać wsparcie w postaci asystenta rodzinnego. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Asystent rodziny wspiera rodzinę w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent pomaga rodzinom w wypełnianiu ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeżeli dzieci znajdują się pod pieczą zastępczą, rolą asystenta jest działanie na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

Ograniczenie władzy rodzicielskiej najczęściej polega na:

- Zobowiązaniu rodziców lub dziecka do określonego zachowania;
  - Poddanie wykonywaniu władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego;
  - Skierowanie dziecka do rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- d) Wsparcie rodziny w rozpoznawaniu talentów i właściwym wyborze ścieżki kształcenia dzieci.
- e) Podejmowanie kompleksowych działań wspierających dzieci i rodziny celem odbudowy więzi wewnątrzrodzinnych.
- f) Od 01.10.2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizuje projekt: „Rozwój usług asystentury rodzinnej na terenie Gminy Sokółka” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020. Celem głównym projektu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dla 30 rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objętych asystenturą rodzinną prowadzące do podniesienia wiedzy i umiejętności w pełnieniu ról rodzicielskich poprzez zapewnienie całościowej pomocy w tym: pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej, prawnej oraz aktualizacja wiedzy i kompetencji 4 asystentów rodziny poprzez cykl szkoleń.

g) Udzielanie pomocy finansowej wynikającej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych .

Z systemu pomocy społecznej:

- Zasiłki okresowe dla 806 rodzin na kwotę 2 833 449,00 zł
- Zasiłki stałe dla 152 osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym, niezdolnych do pracy z powodu wieku w tym: dla 128 osób samotnie gospodarujących oraz dla 29 osób pozostających w rodzinie na kwotę 782 407,00 zł
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 19 rodzin na kwotę 151 476,00 zł
- Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 129 osób na kwotę 62 003,00 zł
- Posiłki (dzieci + dorośli) dla 801 osób na kwotę 395 859,00 zł
- Posiłki nie wymagające przeprowadzenia wywiadu środowiskowego dla 136 dzieci na kwotę 32 571,00 zł.
- Zasiłki celowe na zakup żywności dla 364 rodzin z programu rządowego: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na kwotę 159 324,00 zł
- Zasiłki celowe np. na zakup odzieży, opału, leków na kwotę 39 486,00 zł
- Zasiłki celowe w ramach projektu: „Lepsze jutro – aktywizacja społeczno – zawodowa osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce” na kwotę 95 000,00 zł
- Sprawienie pogrzebów na kwotę 3 000,00 zł
- Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 2 osób na kwotę 7 000,00 zł
- Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez Sąd dla 1 osoby na kwotę 4 997,00 zł

Z systemu świadczeń rodzinnych:

	Liczba gospodarstw domowych	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń
Zasiłki rodzinne	1071	20.535	2.338.112,18
Urodzenie dziecka	83	84	79.644,47
Urlopy wychowawcze	41	309	116.950,02
Samotne wychowanie dziecka	95	1256	243.419,62

Rehabilitacja	64	817	86.128,77
Dojazd i internat	244	2105	151.040,47
Rozpoczęcie roku szkolnego	731	1199	115.396,29
Zasilek pielęgnacyjny	432	4734	748.370
Świadczenie pielęgnacyjne	58	647	955.264
Specjalny zasilek opiekuńczy	21	195	103.023
Ubezpieczenie społeczne	65	690	200.120
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	228	3183	295.459,40
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	173	174	174.000
Fundusz Alimentacyjny	144	1882	712.710
Zasilek dla opiekuna	13	128	67.673
Świadczenie rodzicielskie	116	694	634.080
Świadczenie wychowawcze (500 plus)	1862	29.767	15.036.723
Świadczenie „Za życiem”	3	3	12.000
„Dobry start” 300+	1854	2.682	804.600

h) Promowanie i wzmacnianie pozytywnego wizerunku funkcjonowania rodziny poprzez działania o charakterze promocyjnym, sportowym edukacyjnym i integracyjnym (kampanie społeczne, imprezy, pikniki, eventy, miejskie programy sportowo- rekreacyjne).

III.2. Cel szczegółowy: Stwarzanie możliwości nabycia i rozwoju kompetencji rodzicielskich oraz umiejętności przewyciężenia sytuacji kryzysowych przez rodziny oraz poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży.

a) Intensyfikacja pomocy udzielanej przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny, zwłaszcza rodzinom zagrożonym odebraniem dzieci i umieszczeniem w pieczy zastępczej:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce realizuje to działanie poprzez:

- współpracę z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania rodziny

naturalnej, celem ustalenia sytuacji rodziny. Szczególnie istotna jest współpraca z asystentem rodziny i informacje na temat planu pracy z rodziną i efektów tej pracy.

- współpracy z placówką opiekuńczo-wychowawczą, bądź rodziną zastępczą, od nich pozyskuje się informacje na temat częstotliwości i jakości kontaktów rodziców z dziećmi, współpracy z Sądem, kuratorami i policja, w celu uzyskania informacji czy ustały przyczyny niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodziców.
- udzielaniu zainteresowanym rodzicom biologicznym o możliwości złożenia wniosku do sądu o urlopowanie dziecka, o ustalenie kontaktów, o powrót dziecka do rodziny.
- udzielaniu informacji o punktach pomocy psychologicznej, prawnej, zajęciach edukacyjnych np. szkoła dla rodziców,
- realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce:

- Zatrudnienie 4 asystentów rodzinnych.
  - współpraca asystentów rodzinnych z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w których przebywają dzieci z Gminy Sokółka.
  - Asystenci rodzinni i pracownicy socjalni piszą opinie do Sądu na temat rodziny naturalnej.
  - Konsultacje z pedagogiem, psychologiem i prawnikiem w Punkcie Konsultacyjnym.
  - Pomoc w napisaniu wniosku do Sądu o urlopowanie dzieci.
- b) Zapewnienie szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym terapii i mediacji rodzinnych.
- W Gminie Sokółka działa Gminny Punkt Pomocy Rodzinie. Punkt udziela profesjonalnej bezpłatnej pomocy osobom indywidualnym, małżonkom oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji i wymagającym wsparcia w zakresie: problemów życia i rozwoju osobistego, problemów życia rodzinnego (m. in. alkohol i przemoc), trudności we wzajemnych relacjach.

pomocy w rozwiązywaniu konfliktów itp.). Spotkania prowadzą psycholog, mediator, terapeuta uzależnień.

- W ramach projektu: „Rozwój usług asystentury rodzinnej na terenie Gminy Sokółka” pełnią dyżury następujący specjaliści: pedagog, prawnik, psycholog oraz terapeuta uzależnień. W ramach swoich kompetencji przewidziano poradnictwo i wsparcie psychologiczne i pedagogiczne w sprawach rodzinnych i wychowawczych, pomoc dla osób przeżywających kryzysy i trudności życiowe, pomoc dzieciom i młodzieży w zakresie socjalizacji w szkole, pomoc w zakresie rozwiązywania konfliktów w rodzinie, porady prawne w zakresie prawa np. rodzinnego i cywilnego, a także pomoc w sporządzeniu pozwu lub wniosku.

IV. CEL STRATEGICZNY: Przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej w Gminie Sokółka.

IV.1. Cel szczegółowy: Pomoc osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej.

Na mocy zawartych porozumień pomiędzy Burmistrzem Sokółki a dyrektorami i kierownikami następujących instytucji: Komendą Powiatową Policji w Sokółce, Gimnazjum Nr 1 w Sokółce, NS ZOZ Poradnią Zdrowia Psychicznego w Sokółce, Sądem Rejonowym w Sokółce, Prokuraturą Rejonową w Sokółce, Fundacją „Sokólski Fundusz Lokalny”, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespołem Szkół w Sokółce został powołany na trzecią kadencję jedenastoosobowy Zespół Interdyscyplinarny.

Cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:

Pomoc osobom i rodzinom dysfunkcyjnym w przezwycięzeniu ich problemów. Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu problemu.

1. Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
2. Zadania Zespołu określa art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2018r do 31.12.2018r odbyło się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (05.03.2018r; 04.06.2018r; 03.09.2018r; 28.11.2018r).

Podczas posiedzeń poruszono następujące kwestie:

- diagnozowano sytuację w poszczególnych rodzinach, omawiano możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie.
- przedstawiono ofertę Punktu Konsultacyjnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce.
- poinformowano o kontynuacji projektu „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 3” od lipca 2018r w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2018.
- przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiła wnioski ze spotkania w Sądzie Rejonowym w Sokółce dotyczącego wypracowania procedury odebrania dziecka, które odbyło się w 23.11.2018r w ramach szkolenia „Jak rozpoznać dziecko, wobec którego stosowana jest przemoc?”. Szkolenie zostało zorganizowane przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych z siedzibą w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

Procedura „Niebieskie Karty”

W okresie od 01.01.2018r do 31.12.2018r do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **170** formularzy „Niebieska Karta A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”:

- 123 Niebieskie Karty wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce.
- 3 Niebieskie Karty wszczęte przez Szkołę Podstawową Nr 1 w Sokółce,
- 2 Niebieskie Karty wszczęte przez Szkołę Podstawową Nr 2 w Sokółce,
- 2 Niebieskie Karty wszczęte przez Przedszkole Nr 1 w Sokółce,

- 1 Niebieska karta wszczęta przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- 4 Niebieskie Karty przesłane przez Zespoły Interdyscyplinarne z Białegostoku, Lublina oraz Suwałk,
- 35 Niebieskich Kart wszczętych przez KPP w Sokółce w rodzinach gdzie osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie w trakcie działań dokonywanych przez grupę roboczą lub zespół interdyscyplinarny

W okresie od 01.01.2018r do 31.12.2018r zakończono **136** procedur „Niebieskie Karty” w tym :

- 32 Niebieskie Karty wszczęte w 2017r
- 104 Niebieskie Karty wszczęte w 2018r

Liczba procedur „Niebieskie Karty” kontynuowanych w 2018r (wszczętych przed 2018r.) - 32

W 103 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku ustania przemocy rodzinie uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W 33 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Posiedzenia grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego

W okresie od 01.01.2018r do 31.12.2018r powołano **135** grup roboczych, które zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. Grupy robocze opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują działania podejmowane wobec tych rodzin, oraz efektów tych działań, informują przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach działań grup roboczych.

W skład grup roboczych wchodzi pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, dzielnicowi, w których rewirze zamieszkuje dana rodzina, kuratorzy zawodowi, pedagodzy, przedstawiciele placówek oświatowych do których uczęszczają dzieci, psychologzy.

W okresie od 01.01.2018r do 31.12.2018r roku odbyło się **374** posiedzenia grup roboczych. średnio miesięcznie odbyło się ok. **32** posiedzeń grup roboczych.

Z uwagi na niestawiennictwo osób doznających przemocy w rodzinie jak również osób stosujących przemoc w rodzinie na posiedzenia grup roboczych, w kilku przypadkach nie wypełniono formularzy Niebieskiej Karty C oraz D.

W okresie od 01.01.2018r do 31.12.2018r wypełniono :

- Niebieskie karty C kobiety – 97
- Niebieskie karty C mężczyźni – 21
- Niebieskie karty D kobiety – 8
- Niebieskie karty D mężczyźni – 107

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w okresie od 01.01.2018r do 31.12.2018r 145 (kobiety – 115, mężczyźni - 30), oraz dzieci ogółem – 83. Łącznie osób dotkniętych przemocą w 2018r – 228.

Wszczęto 19 Niebieskich Kart gdzie dzieci były osobami doznającymi przemocy w rodzinie.

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w okresie od 01.01.2018r do 31.12.2018r -- 137 (mężczyzn - 126, kobiet - 9, dzieci - 2)

Efekty działań podjętych przez grupy robocze:

Działania grupy roboczej/ zespołu interdyscyplinarnego	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
1. Informowanie o instytucjach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie	94	101	21
2. Skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce o ustalenie konieczności leczenia odwykowego	2	13	-----
3. Udzielenie pomocy finansowej z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce rodzinom, w których dochodzi do przemocy domowej	LICZBA RODZIN: 50	-----	-----

4. Wnioski do Sądu Rejonowego w Sokółce złożone przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie gdzie występuje przemoc	Liczba rodzin: 3	-----	-----
5. Zmotywowanie i podjęcie leczenia u lekarza specjalisty: psychiatra, psycholog	16	21	6
6. Wnioski złożone do Prokuratury Rejonowej w Sokółce przez Zespół Interdyscyplinarny o wszczęcie postępowania z art. 207 k.k.	Ogółem: 1	-----	-----
7. Liczba dzieci odebranych z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe w 2017r na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	-----	-----	0
8. Postanowienie Sądu Rejonowego w Sokółce dotyczące przymusowego leczenia odwykowego w placówce stacjonarnej	0	6	-----
9. Liczba osób skierowanych do programu korekcyjno - edukacyjnego	0	4	-----

W 2018r przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach współpracy udostępnił kserokopię dokumentacji „Niebieskie karty” A na wniosek Komendy Powiatowej Policji w Sokółce w związku z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym lub wszczęciem postępowania odnośnie przemocy w rodzinie, dotyczyło to 31 postępowań.

Ponadto w ramach toczących się postępowań przez Sądem Rejonowym w Sokółce przesłano 5 kserokopii dokumentacji „Niebieskie karty” A.

Z analizy prowadzonych postępowań przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupy robocze wynika, iż w większości przypadków przyczyną wdrożenia procedury Niebieskiej Karty jest nadużywanie alkoholu oraz brak pracy. Ponadto czynniki środowiskowe, które powodują wystąpienie przemocy w rodzinie to m.in. ubóstwo, problemy finansowe, zazdrość, niewierność, narkotyki, odmienne poglądy, problemy zdrowotne, konflikt pokoleń.

Do aktów przemocy najczęściej dochodzi na terenie miejskim tj. 73,33% wszczętych procedur Niebieska Karta, na terenie wiejskim odsetek wynosi 26,67 %.

Najczęściej spotykaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, następnie fizyczna oraz ekonomiczna. Najczęściej sprawcami przemocy są mężczyźni, kobiety najczęściej doznają przemocy domowej.

Z analizy procedury „Niebieskie Karty” wynika, iż coraz częściej zdarza się iż osoby dotknięte przemocą w rodzinie jak również osoby stosujące przemoc nie uczestniczą w posiedzeniach grupy roboczej. Spowodowane jest to w dużej mierze z wykonywaniem przez w/w osoby pracy zarobkowej, ale też lekceważeniem obowiązku stawiennictwa na posiedzeniu grupy roboczej Zespołu interdyscyplinarnego. W wyniku czego członkowie grupy roboczej organizują wyjazdy do miejsca zamieszkania rodziny objętej procedurą Niebieskiej Karty.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członków grup roboczych

W okresie sprawozdawczym członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członkowie grup roboczych uczestniczyli w szkoleniach na temat zjawiska przemocy w rodzinie:

1) w ramach Projektu Partnerskiego „Bliżej rodziny – szkolenia dla kadry systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” realizowanego w ramach programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 pracownicy socjalni uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- 06.06.2018r - „Praca z rodziną z problemem przemocy” (jeden pracownik socjalny)
- 03.07.2018r – „Metoda dialogu motywującego – praca z trudnym nastolatkiem” (jeden pracownik socjalny)
- 31.08.2018r – „Praca z dzieckiem nadpobudliwym” (jeden pracownik socjalny)
- 14.09.2018r - „Diagnozowanie oraz procedura postępowania w sytuacji zaniedbań opiekuńczo – wychowawczych wobec dziecka” (trzech pracowników socjalnych)

- 24.09.2018r – „Praca z dziećmi przejawiającymi zaburzenia emocjonalne, zachowania, osobowości i rozwoju” (jeden pracownik socjalny)
- 2) 26-27.09.2018r – 13 pracowników socjalnych uczestniczyło w szkoleniu pt.: „Praca z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie” oraz „Zadbać o siebie – wypalenie zawodowe pracowników socjalnych w pracy z rodzinami uwikłanymi w przemoc” w ramach Projektu „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 3” realizowanego w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- 3) 19.11.2018r – przewodniczący oraz zastępca Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w II Kongresie na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wobec Osób Starszych w ramach programu „poMOC, a nie przeMOC!”.
- 4) 23.11.2018r – przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyła w szkoleniu „Jak rozpoznać dziecko wobec którego stosowana jest przemoc?” zorganizowane przez Sąd Rejonowy w Sokółce przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych z siedzibą w Warszawie

Zespół Interdyscyplinarny w 2018r realizował cele zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka:

- diagnozuje zjawisko przemocy w rodzinie poprzez zbieranie danych statystycznych dotyczących rozmiarów problemu na terenie Gminy Sokółka,
- współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Sokółce, placówkami oświatowymi, kuratorami Sądu Rejonowego w Sokółce, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Punktem Pomocy Rodzinie w Sokółce w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce w związku z utworzeniem grupy terapeutycznej w ramach Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc;
- rozpowszechnia informacje o działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie poprzez wysłanie informacji do

placówek oświatowych (17 szkół), instytucji ochrony zdrowia (4), Sądu Rejonowego w Sokółce, Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Sokólskiego Funduszu Lokalnego, zawierającej zadania Punktu oraz dane kontaktowe. Łącznie poinformowano 25 instytucji;

- aktualizuje internetową bazę danych dotyczącej oferty pomocowej na stronie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz lokalnych mediów.

Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zarządzeniem Nr 336/2017r Burmistrza Sokółki z dnia 13.04.2017r utworzono Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce. Punkt oferuje poradnictwo z zakresu ochrony zdrowia (psychiatra), prawne, pedagogiczne, psychologiczne oraz socjalne.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy:

- 1) zapewnienie bezpłatnej i bezstronnej konsultacji, porad prawnych, psychologicznych, socjalnych, pedagogicznych, medycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) rozpoznawanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania.
- 3) inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie.
- 4) tworzenie warunków dla rozwoju i działania Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy.
- 5) udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
- 6) gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla osób uwikłanych w przemoc.

Harmonogram przyjęć specjalistów był na bieżąco aktualizowany na stronie internetowej oraz umieszczany na tablicy ogłoszeń tut. Ośrodka a także ogłaszany w lokalnych mediach.

Konsultacje psychologiczne polegają na wstępnym rozpoznaniu i diagnozie problemu oraz przedstawieniu propozycji pomocy. Konsultacje są skierowane do osób, które potrzebują pomocy, chcą zorientować się w naturze i źródle problemu, a następnie uzyskać poradę, co do najlepszej formy pomocy. Adresatami były osoby potrzebujące ukierunkowania i lepszego zrozumienia własnej trudnej sytuacji życiowej i związanych z nią problemów.

Konsultacje odbywały się w okresie:

- od 01.02.2018r do 30.06.2018r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny
- od 01.07.2018r do 31.12.2018r w wymiarze 3 x w miesiącu po 3 godziny

Łącznie przeprowadzono 92 godziny konsultacji, z których skorzystało 32 osoby

Konsultacje pedagogiczne były prowadzone przez pedagoga i adresowane do rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Celem spotkań było kształtowanie u uczestników umiejętności wychowywania dzieci bez przemocy, właściwego pełnienia ról rodzicielskich, doskonalenie umiejętności wychowawczych.

Konsultacje odbywały się:

- od 01.02.2018r do 31.12.2018r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny. W/w okresie odbyło się 44 godziny konsultacji, w trakcie których z porad skorzystało 39 osób.

Konsultacje prawne polegały na udzieleniu pomocy w zakresie procedur prawnych, działań pomocowych wobec ofiar, udzielaniu pomocy w redagowaniu pism procesowych, pomocy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego.

Konsultacje odbywały się:

- w okresie od 01.02.2018r do 30.06.2018r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny
- w okresie od 01.07.2018r do 31.12.2018r w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny

W w/w okresie odbyło się 56 godzin konsultacji, w trakcie których udzielono porad 48 osobom.

Konsultacje z zakresu ochrony zdrowia polegały na konsultacjach z lekarzem psychiatrą.

Konsultacje odbywały się w okresie od 01.02.2018r do 31.12.2018r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny. Łącznie odbyło się 44 godziny konsultacji, z których skorzystało 21 osób.

Grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie. Spotkania grupy wsparcia odbywały się cyklicznie, dzięki udziałowi w spotkaniach kobiety nabyły wiedzę o sposobach radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły informację o aspektach prawnych zjawiska przemocy domowej, poznały swoje prawa, dzieliły się własnymi doświadczeniami.

Spotkania grupy odbywały się od marca do grudnia 2018r 1 x w miesiącu po 3 godziny.

Spotkania ze specjalistami, którzy udzielają porad dotyczących problemu przemocy w rodzinie, z uwagi na charakter i zakres tematyczny często trwają około 1-1,5 godziny. W lutym 2018r Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce ponownie przystąpił do otwartego konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na kontynuację projektu „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 3” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”.

Główne założenia projektu:

- poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie poprzez kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- stworzenie grupy wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego poprzez porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne oraz z zakresu ochrony zdrowia,
- organizacja szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Całkowity koszt projektu wyniósł 35 100 zł. Wartość wkładu własnego Gminy Sokółka wyniosła 10 100 zł, wysokość dofinansowania z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wyniosła 25 000 zł.

Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet: szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowane na rzecz osób doznających przemocy umożliwiają dla pokrzywdzonych uzyskanie wieloaspektowej oferty pomocy w przewycięzaniu trudnej sytuacji, większy wybór osób pomagających, większą samodzielność w realizacji potrzeb życiowych dzięki specjalistycznemu wsparciu, uzyskanie wskazówek, w jaki sposób może efektywnie, a tym samym z większą satysfakcją osobistą rozwiązać swoje trudności i problemy, zwiększa poczucie własnej wartości, wpływu na swoje życie, sprawstwa, dostrzeganie siebie jako osoby ważnej dla różnych osób, które chcą pomóc.

IV.2. Cel szczegółowy: Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież.

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sokółce w 2018 roku prowadzili szereg działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do uczniów szkół na terenie gminy Sokółka. W trakcie spotkań poruszali tematykę zagrożeń związanych z zażywaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, alkoholu i nikotyny oraz uprzedzali o konsekwencjach jakie może ponieść młody człowiek za popełnianie czynów zabronionych wynikających z Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Informacje te przekazywane były w sposób dostosowany do wieku odbiorców. Dodatkowo policjanci podczas spotkań z nauczycielami i rodzicami omawiali procedury postępowania nauczycieli w przypadku powzięcia podejrzenia posiadania przez ucznia substancji zabronionych bądź działających psychoaktywnie lub sytuacji, gdy uczeń znajduje się pod wpływem takich środków. Rodzice byli również informowani o zagrożeniach, na które szczególnie powinni zwrócić uwagę oraz o instytucjach, gdzie mogą szukać pomocy. Informacje o zagrożeniach związanych z substancjami psychoaktywnymi umieszczane są na stronie internetowej KPP w Sokółce. Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Sokółce prowadzili działania „Alkohol, narkotyki”, „Trzeźwy poranek”, „Dyskoteka”, „Trzeźwa gmina” ukierunkowane na ujawnianie kierujących, w tym nieletnich, pod wpływem alkoholu i środków odurzających.

Mieszkańcy gminy Sokółka, korzystając z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, zgłaszali miejsca, gdzie dzieci i młodzież mogą być narażone na niebezpieczeństwa płynące m.in. z zażywania narkotyków i dopalaczy, spożywania alkoholu i palenia papierosów. Wszystkie uwagi społeczeństwa uwzględniane są przy planowaniu służb zewnętrznych ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych miejsc zagrożonych.

IV.3. Cel szczegółowy: Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w zapobieganiu używaniu alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w szczególności przez dzieci i młodzież.

a) Gmina Sokółka wspomagała działalność stowarzyszeń, które realizowały

- programy służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych. W szczególności Fundacja Sokólski Fundusz Lokalny w Sokółce- Ośrodek Wsparcia Rodziny.
- b) W Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce udzielano pomocy psychologiczno - terapeutycznej. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczone z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych. Gmina Sokółka w celu ochrony dzieci przed uzależnieniem w rodzinie, współfinansuje działalność trzech świetlic środowiskowych. Dwie świetlice środowiskowe "Koniczynka" i "Stokrotka" prowadzone są przez Fundację "Sokólski Fundusz Lokalny". Trzecia świetlica prowadzona jest przez Stowarzyszenie "Zielony Zakątek" na Os. Zielonym. Są to miejsca w których dzieci z rodzin najuboższych i zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji, spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek.
- c) Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce działa Zespół Interdyscyplinarny. Z analizy prowadzonych postępowań przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupy robocze wynika, że w większości przypadków przyczyną wdrożenia procedury Niebieskiej Karty jest nadużywanie alkoholu, brak pracy. Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet: szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie.

V. CEL STRATEGICZNY: Wspieranie i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych w Gminie Sokółka.

V.1. Cel szczegółowy: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych w Gminie Sokółka.

- a) Od wielu lat w Szkole Podstawowej w Boguszach prowadzona jest zbiórka plastikowych nakrętek na rehabilitację chorego Piotrusia. Szkoła udziela

również wsparcia materialnego w miarę posiadanych możliwości (zwolnienie z opłat za ubezpieczenie, dożywianie, bilety na teatrzyk).

- b) W Szkole Podstawowej w Malawiczach Dolnych realizowano zadania z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej wobec uczniów niepełnosprawnych. Organizowano zajęcia rewalidacyjnych i zajęcia z psychologiem
- c) Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce udzielała pomocy rodzinie w wyborze fundacji/stowarzyszenia wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, organizacja na terenie szkoły konsultacji z pedagogiem i psychologiem.
- d) Wspieranie rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce odbywa się na bieżąco poprzez konsultacje ze specjalistami pracującymi w szkole, organizację zajęć specjalistycznych, zajęć rewalidacyjnych. Spotykają się indywidualnie z wychowawcami, nauczycielami swoich dzieci, z dyrektorem szkoły. Rodzice uczestniczą w spotkaniach zespołu opracowującego wielospecjalistyczna ocenę poziomu funkcjonowania ucznia. Co roku odbywa się konferencja z zakresu tematyki wsparcia i terapii dzieci z niepełnosprawnościami. Wszystkie dzieci z orzeczeniem o kształceniu specjalnym są do szkoły dowożone.
- e) Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach swoich kompetencji realizował usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Były to zajęcia z logopedą, terapia integracji sensorycznej, z psychologiem, rehabilitantem. Zajęcia ta mają na celu wyrównanie szans, pomoc dzieciom z niepełnosprawnością do adaptacji w środowisku rówieśniczym.
- f) Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce działa Środowiskowy Dom Samopomocy w Sokółce który jest domem typu ABC. W 2018 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sokółce realizowano zadania zgodnie z opracowanymi celami i założeniami. Usługi dostosowane do indywidualizowanych potrzeb świadczone były 27 uczestnikom. Zdobywanie i utrwalanie umiejętności, korzystnie wpłynęło na funkcjonowanie wielu osób w

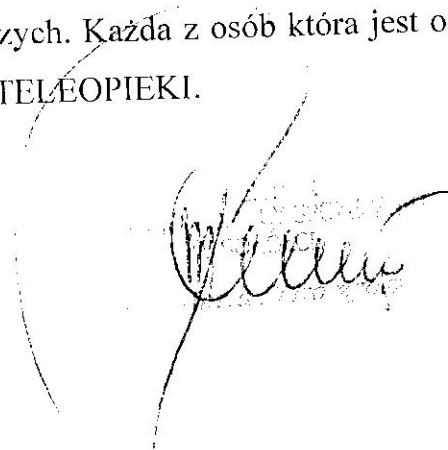
ośrodka i w domu. Jedna osoba podjęła decyzję o powrocie do samodzielnego życia. Stosowano różnorodne formy terapii, wykorzystując sprzęt, w który wyposażone są pracownie. Dzięki sprzętowi muzycznemu, rehabilitacyjnemu, kuchennemu zajęcia były atrakcyjne, co korzystnie wpływało na motywację uczestników. Wykorzystywano także maszynę do szycia i piec ceramiczny. Zakupiony został dodatkowy sprzęt i narzędzia do zajęć z hortikuloterapii, dzięki którym zmienia się otoczenie ośrodka. Oferty zajęć poszczególnych pracowni były różnorodne i stanowiły o ich atrakcyjności. Prace i osiągnięcia uczestników prezentowane były na imprezach integracyjnych, poprzez prezentacje artystyczne i stronę internetową. Uczestnicy prezentowali swoje osiągnięcia na imprezach i spotkaniach cyklicznych oraz wszędzie tam, gdzie byli zapraszani. Brali udział w życiu kulturalnym miasta. Na terenie ośrodka odbywało się poradnictwo psychologiczne, była prowadzona praca z uczestnikami i ich rodzinami. Utrzymywano stały kontakt z rodziną, prowadzone były indywidualne rozmowy psychoedukacyjne przez psychologa, dostosowane do potrzeb określonej rodziny. Odbywały się konsultacje z Poradnią Zdrowia Psychicznego, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce i innymi instytucjami, świadczącymi usługi osobom uczęszczającym do ŚDS. Kontynuowano prowadzenie konsultacji z pracownikami na temat bieżących problemów uczestników i metod pracy z nimi.

V.2. Cel szczegółowy: Rozwój i budowa systemu wsparcia dla osób starszych w Gminie Sokółka.

- Usługi opiekuńcze przysługują osobom, które z powodu wieku, choroby lub z innych przyczyn wymagają pomocy innych osób a są jej pozbawione. Usługi te w okresie od 01.01.2018 do 30.06.2018 roku świadczone były przez opiekunki zatrudnione przez Polski Komitet Pomocy Społecznej. Od 01.07.2018 roku usługi świadczy Spółdzielnia Socjalna „Ostoja” w Sokółce Usługi opiekuńcze wykonywane przez opiekunki domowe były rozliczane wg faktycznego wykonania usług na podstawie decyzji wydanych przez OPS. Podopieczni ponosili częściową odpłatność w zależności od sytuacji finansowej i rodzinnej.

Liczbę godzin świadczonych usług dostosowano do potrzeb chorych.

- W 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce wprowadził Kopertę życia która jest skierowana do osób przewlekle chorych, starszych, samotnych. Polega na umieszczeniu w specjalnie przygotowanych kopertach najważniejszych informacji o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach na leki, kontaktach do najbliższych, danych osobowych, w tym nr pesel. Pakiet z takimi informacjami powinien być przechowywany w lodówce, czyli miejscu, które jest prawie w każdym domu i zarazem jest łatwo dostępne. Wydano 403 koperty.
- Gmina Sokółka wraz ze Stowarzyszeniem Odnowa założyła Spółdzielnię Socjalną osób prawnych „Ostoja”. W ramach działalności spółdzielnia świadczy usługi opiekuńcze dla osób starszych. Każda z osób która jest objęta usługami opiekuńczymi otrzymała system TELEOPIEKI.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. K.', is written over a faint, circular stamp or watermark.